

Sygn. akt: I Cgg 79/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 maja 2024 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Łucja Oleksy-Miszczuk

po rozpoznaniu w dniu 6 maja 2024 roku w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Z. W.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w K.

o naprawienie szkody

1. zasądza od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w K. na rzecz powódki Z. W. kwotę 540.521,03 (pięćset czterdzieści tysięcy pięćset dwadzieścia jeden 03/100) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od następujących kwot:

- 394.138,85 (trzysta dziewięćdziesiąt cztery tysiące sto trzydzieści osiem 85/100) złotych za okres od dnia 24 lutego 2022 roku do 20 lipca 2022 roku,

- 420.000,- (czteryście dwadzieścia tysięcy) złotych od dnia 21 lipca 2022 roku do dnia 20 lutego 2024 roku,

- 540.521,03 (pięćset czterdzieści tysięcy pięćset dwadzieścia jeden 03/100) złotych od dnia 21 lutego 2024 roku;

2. w pozostałej części powództwo oddala;

3. tytułem kosztów procesu zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 10.800 (dziesięć tysięcy osiemset) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia prawomocności wyroku;

4. nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 27.027,- (dwadzieścia siedem tysięcy dwadzieścia siedem) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSO Łucja Oleksy-Miszczuk

Sygnatura akt I Cgg 79/22

UZASADNIENIE

Powódka Z. W. wniosła o zasądzenie od (...) S.A. z siedzibą w K. na jej rzecz kwoty 420.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania za szkodę spowodowaną ruchem zakładu górniczego; zasądzenie odsetek od pozwanej od kwoty 394.138,85 zł od dnia 24 lutego 2022 roku do dnia 20 lipca 2022 roku.

W uzasadnieniu wskazała, że jest właścicielem nieruchomości położonej w R. przy ul. (...). Na skutek eksploatacji górniczej doszło do wychylenia budynku powódki od pionu, spękania tynków i zdeformowania stolarki otworowej.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Nie kwestionowała wpływów eksploatacji górniczej na nieruchomość powódki, a jedynie zakres szkód górniczych i wysokość szkody (odpowiedź na pozew k. 82a i nast.). Pozwana oświadczyła, że widzi możliwość polubownego rozwiązania sporu i zawarcie ugody sądowej, w której zobowiąże się do wypłaty odszkodowania pieniężnego w całej roszczonej kwocie 420.000 zł, z tytułu naprawy szkód na nieruchomości powódki, z tym zastrzeżeniem, iż kwota ta w całości zaspokaja wszystkie roszczenia powódki, która zrzeka się wszelkich innych roszczeń przeciwko pozwanej o naprawę szkód na nieruchomości powódki wynikających z działalności górniczej pozwanej. Na rozprawie w dniu 15 grudnia 2022r. pozwana zastrzegła, że ugoda może zostać zawarta tylko jeżeli powódka zobowiąże się do rozbiórki obiektu.

Do zawarcia ugody nie doszło.

Po przeprowadzeniu dowodu z opinii budowlanej pismem z dnia 1 lutego 2024 roku (k.220-220v i pismo z 10 kwietnia 2024 roku k.236) powódka dokonała rozszerzenia powództwa, poprzez żądanie zasądzenia na jej rzecz kwoty 540.521,03 zł tytułem odszkodowania za szkodę spowodowaną ruchem zakładu górniczego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwot: 394.138,85 zł od dnia 24 lutego 2022 roku do dnia 20 lipca 2022 roku; 420.000 zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia niniejszej modyfikacji; 540.521,03 zł od dnia następnego po dniu niniejszej modyfikacji do dnia zapłaty.

Pozwana w piśmie z dnia 4 marca 2024 roku (k.227-228) podtrzymała w całości dotychczasowe stanowisko, kwestionując termin początkowego naliczania ustawowych odsetek za opóźnienie wskazany w rozszerzeniu powództwa.

Sąd ustalił co następuje:

Powódka jest właścicielem nieruchomości położonej w R., przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) (odpis księgi wieczystej k.10 i nast.).

W związku z ujawnieniem się szkód charakterystycznych dla szkód pochodzenia górniczego, przede wszystkim wystąpieniem wychylenia budynku od pionu, spękania tynków i deformacji stolarki otworowej strony prowadziły negocjacje mające na celu zawarcie ugody. Pozwana w piśmie z dnia 23 lutego 2022 roku zaproponowała powódce naprawę szkody poprzez wypłatę odszkodowania pieniężnego w wysokości 394.138,85 zł za budynek mieszkalny i kwotę 4.489,86 zł za nawierzchnię (k.8). Wartość odtworzeniowa dla projektu ugody sporządzonego przez pozwaną została przyjęta na podstawie operatu szacunkowego wykonanego na zlecenie powódki (operat szacunkowy k. 42 i nast.). Do zawarcia ugody nie doszło.

Jak wynika z opinii biegłej z zakresu budownictwa (opinia k.126 i nast., opinia uzupełniająca k.204) w budynku powódki istnieją szkody pochodzenia górniczego polegające na znacznym wychyleniu budynku od pionu. Wychylenie budynku wynosi ok. 22 %, co stanowi uciążliwość o stopniu dużym. Uciążliwość tę można wyeliminować za pomocą prac polegających na rektyfikacji budynku, jednak na nieruchomości powódki wykonanie tych prac jest ekonomicznie nieuzasadnione albowiem ich koszt przekroczy wartość techniczną obiektu.

Niezależnie od wychylenia budynku doszło do deformacji nawierzchni i ogrodzenia. W celu doprowadzenia nawierzchni do stanu poprzedniego należy utwardzony teren rozebrać, wykonać niwelacje i ponownie ułożyć warstwy. To samo dotyczy ogrodzenia, które nie posiada pionu i linii prostej. Dla uzyskania pierwotnych złożań należy zdemontować ogrodzenie wraz z bramą i furtką, a następnie ponownie zabudować elementy z demontażu. Prace remontowe przy nawierzchni i ogrodzeniu będą konieczne do wykonania ponownie w przeciągu kilku lat. Wobec powyższego roboty remontowe przy nawierzchni i ogrodzeniu należy uznać za bezzasadne.

Jak wynika z opinii biegłej wypłata odszkodowana w wysokości wartości technicznej budynku jest jedynym możliwym z celowościowego punktu widzenia sposobem naprawienia szkody. Biegła wyliczyła, iż wartość techniczna budynku wynosi 461.619,83 zł, nawierzchni 16.993,23 zł a ogrodzenia 17.130,03 zł. Wartości te, przy przyjęciu stawki Vat 8% w stosunku do budynku mieszkalnego i 23 % w stosunku do pozostałych składników budowlanych dają łączną kwotę 540.521,03 zł brutto.

Opisany stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o niesporne twierdzenia stron, powołane wyżej dokumenty oraz opinię biegłej z zakresu budownictwa. Biegła w sposób jasny i jednoznaczny wyjaśniła wszystkie zagadnienia wymagające wiedzy budowlanej, a składając pisemne wyjaśnienia do opinii, odniosła się wyczerpująco do zgłaszanych przez powódkę zarzutów. Zarówno z opinii podstawowej, jak i wyjaśnień do opinii wynika jednoznacznie, że dokonanie rektyfikacji jest nieuzasadnione ekonomicznie.

Sąd zważył co następuje:

W myśl art. 144 prawa geologicznego i górniczego właściciel nie może sprzeciwić się zagrożeniom spowodowanym ruchem zakładu górniczego, który jest prowadzony zgodnie z ustawą. Może on jednak żądać naprawienia wyrządzonej tym ruchem szkody, na zasadach określonych ustawą. Zgodnie z art. 146 ust.1 pr. geol. i górn. odpowiedzialność za szkodę ponosi przedsiębiorca prowadzący ruch zakładu górniczego, wskutek którego wystąpiła szkoda, przy czym jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, do naprawiania szkód, o których mowa w art. 144 ust. 1 i 2, stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego (art. 145).

Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie prowadzi do wniosku, iż zachodzi związek przyczynowy pomiędzy szkodą powstałą w budynku powódki (trwale wychylenie budynku) a eksploatacją górnictwem prowadzoną przez należący do pozwanej zakład górniczy. Pozwana ponosi tym samym odpowiedzialność za szkody górnicze na nieruchomości powódki.

Zakres szkód, pozostających w związku z eksploatacją górnictwem, jak i sposób ich naprawy wynika z opinii budowlanej. W myśl art. 363 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić według wyboru poszkodowanego bądź przez przywrócenie do stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Suma ta winna odpowiadać wartości poniesionej szkody. W niniejszej sprawie naprawienie szkody poprzez przywrócenie do stanu poprzedniego nie jest uzasadnione ekonomicznie, a wysokość szkody została określona w opinii biegłej.

W tej sytuacji za zasadne Sąd uznał naprawienie szkody poprzez zasądzenie, w oparciu o przepis art. 144 ust 1 p.g.g., od pozwanej na rzecz powódki kwoty 540.521,03 zł (brutto), odpowiadającej wartości technicznej obiektów budowlanych posadowionych na nieruchomości powódki.

O odsetkach orzeczono na zasadzie art. 481 k.c. Jako, że pozwana była już wzywana do zapłaty przed wytoczeniem powództwa, żądanie zasądzenia odsetek od kwoty 394.138,85 zł od dnia 24 lutego 2022 roku, czyli od dnia następnego po piśmie zawierającym propozycję ugody, było uzasadnione; od kwoty 420.000 zł odsetki zasądzone od dnia wniesienia pozwu i od kwoty rozszerzonego powództwa, tj. 540.521,03 zł odsetki zasądzone od dnia następnego po doręczeniu pozwanej pisma rozszerzającego żądanie (k. 225) W pozostałej części żądanie zasądzenia odsetek oddalono.

O kosztach procesu orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c., obciążając pozwaną kosztami zastępstwa procesowego strony powodowej w całości i nakazując na zasadzie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych pobranie od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa nieuiszczonych kosztów sądowych tj. 27.027 zł (opłata od pozwu). Wydatki niezbędne dla uzyskania opinii biegłego były r w troku procesu zaliczkowane przez pozwaną (k. 110).

SSO Lucja Oleksy-Miszczyk